

PRAKSISOVERSIGT · ADVOKATER

Praksisoversigt over advokaters professionsansvar

Det disciplinære spor efter retsplejelovens kapitel 12-15 b og det civilretlige culpaansvar

Version 3 Opdateret 21. jul. 2026 45 afgørelser · 2006-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Advokater er underlagt et dobbelt ansvarssystem: et disciplinært spor, hvor Advokatrådet fører tilsyn og Advokatnævnet sanktionerer tilsidesættelser af god advokatskik efter [retsplejelovens § 126, stk. 1](#), og et civilretligt spor, hvor advokaten hæfter personligt efter et skærpet culpaansvar for tab påført klient eller tredjemand. De to spor er indbyrdes uafhængige – en adfærd kan være disciplinært kritisabel uden at være erstatningspådragende og omvendt – men de trækker på samme professionsnorm: hvad ville en fagligt kompetent og omhyggelig advokat have gjort. Denne oversigt kortlægger praksis fra Højesteret, landsretterne og byretterne, herunder den fulde domstolsprøvelse af Advokatnævnets afgørelser efter [§ 147 d](#) og [§ 147 e](#), og gennemgår sanktionsniveauer, typeskader, årsagssammenhæng og tabsopgørelse.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** God advokatskik defineres i forarbejderne som "den adfærd som gode og omhyggelige, fagligt kompetente advokater udviser" – en retlig standard med en fast kerne, der udfyldes af Advokatnævnets og domstolenes praksis.
- 02** Domstolene foretager efter retsplejelovens § 147 d, stk. 1, en fuldstændig og udtømmende prøvelse af Advokatnævnets afgørelser – både af om god advokatskik er tilsidesat, om tilsidesættelsen er grov, og af sanktionsvalget.
- 03** Er retstilstanden på det pågældende område uafklaret, kan domstolene fastslå, at der foreligger en tilsidesættelse, men samtidig lade sanktionen bortfalde helt (KPMG Law-dommen og Østre Landsrets dom om kontakt til modpartens medarbejder).
- 04** De advokatetiske regler er ikke et udtømmende hjemmelsgrundlag; god advokatskik kan tilsidesættes også uden for reglernes ordlyd, men uafklaret praksis trækker i formildende retning ved sanktionsfastsættelsen.
- 05** En advokat handler i strid med god advokatskik, hvis samarbejde med andre virksomheder sker på vilkår, hvor der kan rejses rimeligt begrundet tvivl om fortrolighed, uafhængighed og integritet – det er risikoen, ikke det påviste svigt, der er afgørende.

- 06 Ved uvildige advokatundersøgelser gælder skærpede krav til både konflikttjek og kontradiktion: den undersøgte skal før afrapportering have oplyst hvilke konkrete handlinger og hvilket retligt grundlag konklusionen bygger på.
- 07 Utilstrækkeligt konflikttjek kan koste både disciplinærbøde og hele salæret – Østre Landsret lod et aftalt honorar på 3,5 mio. kr. bortfalde, fordi den manglende uvildighed var en væsentlig mangel ved ydelsen.
- 08 Advokatnævnets sanktionsstige går fra irettesættelse over bøde på indtil 300.000 kr. (600.000 kr. ved særlig grov karakter) til betinget, midlertidig eller endelig frakendelse i 6 måneder til 5 år eller indtil videre.
- 09 Gentagne disciplinærsager har kumulativ virkning: frakendelse indtil videre kan støttes på et forhold sammenholdt med tidligere endelige kendelser, når helheden viser, at advokaten ikke fremover vil drive advokatvirksomhed forsvarligt.
- 10 Søgsmålsfristen på 4 uger i retsplejelovens § 147 d, stk. 2, er absolut – en dags overskridelse fører til afvisning, uanset om bøden materielt kunne være anfægtet.
- 11 Advokatens pligt til at følge klientens instruks viger, når advokaten ved, at dispositionen har til formål at bringe midler i kreditorly; udbetaling fra klientkonto blev her erstatningspådragende med 16,65 mio. kr.
- 12 Indestående på en klientkonto henregnes til klientens formue og kan gøres til genstand for udlæg; advokaten har kun modregningsret for salær optjent inden underretningen om udlægget.
- 13 Systematisk tilegnelse af klientmidler udløser både ubetinget fængsel efter straffelovens regler om underslæb og frakendelse af advokatretten efter retsplejelovens § 138, jf. straffelovens § 79.
- 14 Det civilretlige advokatansvar er et culpaansvar med skærpet professionsstandard: advokaten skal tydeliggøre risici for klienten, selv når klienten er en erfaren erhvervsdrivende.
- 15 Ansvar over for tredjemand – herunder skattemyndighederne – indtræder, hvis advokaten på uforsvarlig måde har tilsidesat tredjemands interesser, bedømt ud fra en samlet vurdering af omstændighederne på rådgivningstidspunktet.
- 16 Erstatningen skal stille klienten som ved korrekt rådgivning; tab der skyldes almindelig markedsudvikling eller sædvanlige ejerudgifter kan ikke henføres til advokatfejlen.
- 17 Er advokatens fejl grov, kan beviskravene til tabets størrelse lempes, og tabet fastsættes skønsmæssigt.
- 18 En advokat kan efter retsplejelovens § 319 personligt pålægges de omkostninger, som pligtstridig adfærd har påført modparten – fx anke uden klientens samtykke.
- 19 En advokat, der møder til en skønforretning, hæfter som rettergangsfuldmægtig personligt og fuldt ud for skønsmændens honorar efter retsplejelovens § 208, stk. 3.

20 Salærklagesporet efter § 146 er selvstændigt: nævnet kan godkende, nedsætte eller lade vederlaget bortfalde, og verserende nævnsbehandling afskærer parallel domstolsbehandling efter § 147 a.

21 Advokater er undtaget fra hvidvasklovens underretningspligt ved fastlæggelse af klientens retsstilling og procesførelse – men ikke hvis advokaten ved eller burde vide, at bistanden søges med henblik på hvidvask.

§ 1 Retsgrundlaget: én adfærdsnorm, to ansvarsspor

Kernebestemmelsen er [retsplejelovens § 126, stk. 1](#), der efter sin gældende ordlyd bestemmer:

En advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik. Advokaten skal herunder udføre sit hverv grundigt, samvittighedsfuldt og i overensstemmelse med, hvad berettigede hensyn til klienternes tarv tilsiger. Sagerne skal fremmes med fornøden hurtighed.

Bestemmelsen suppleres i [§ 126, stk. 2](#) af rimelighedsnormen for vederlag, i [stk. 4](#) af forbuddet mod uværdig adfærd i økonomiske forhold uden for advokatvirksomheden, og i [stk. 6](#) af forbuddet mod, at forsvarsadvokater giver gaver til klienter. Efter [§ 127 a](#) gælder normen også for fællesskaber af advokater, advokatselskaber og for ikke-advokat-medejere omfattet af [§ 124 c, stk. 1, nr. 2](#).

Den autoritative definition stammer fra lovforarbejderne til revisionen af retsplejelovens advokatafsnit i 1982, som bygger på advokatudvalgets betænkning:

Ved god advokatskik forstås den adfærd som gode og omhyggelige, fagligt kompetente advokater udviser, og som opfylder de faglige og etiske krav, der må opstilles på grundlag af lovgivningens regler om advokaters funktioner.

Forarbejderne understreger samtidig standardens dynamiske karakter – indholdet »vil være afhængig af den til enhver tid rådende opfattelse, således at kravene til advokaters adfærd må tilpasses ændringer i samfundsforholdene« – men at begrebet »rummer dog en fast kerne af normer, der vil være gældende til enhver tid«, herunder krav om »hæderlighed, nøjagtighed og pålidelighed« (jf. [lovforarbejderne](#), [Folketingstidende 1981-82, tillæg A](#)).

Det civilretlige spor har ikke en selvstændig ansvarsbestemmelse i retsplejeloven, men loven sikrer, at ansvaret kan realiseres:

- **Personlig hæftelse.** Efter [§ 124 b](#) hæfter en advokat, der udøver virksomhed i et advokatselskab, personligt sammen med selskabet for ethvert krav opstået som følge af vedkommendes bistand til en klient.
- **Obligatorisk forsikring og garanti.** [§ 127](#) pålægger Advokatsamfundet at udarbejde ministergodkendte regler om betroede midler og om »sikkerhed mod økonomisk ansvar, som kan pådrages under udøvelse af advokatvirksomhed«. Efter [§ 46 i vedtægten for Det Danske Advokatsamfund](#) skal enhver advokat tegne ansvarsforsikring med en forsikringssum på **mindst 2,5 mio. kr.**, som skal dække i mindst 5 år efter beskikkelsens ophør. Hertil kommer efter [§ 47](#) en selvskyldnergaranti på **mindst 5 mio. kr.** for tab, klienten lider ved uretmæssigt forbrug af betroede midler. Klienten skal efter [§ 58](#) oplyses om forsikring, garanti og kontaktoplysninger på selskabet, inden bistanden ydes.
- **Tavshedspligt med strafsanktion.** [§ 129](#) gør straffelovens §§ 144, 150-152 og 155-157 tilsvarende anvendelige på advokater, fuldmægtige, partnere og øvrigt personale.
-

Eneret og møderet. § 131 fastslår advokaters eneret til at udføre retssager for andre. Prøvekravet for møderet for landsret i § 133 er ikke i strid med EU-rettens regler om fri udveksling af advokattjenesteydelser, jf. Højesterets kendelse i [Sag 36/2018](#), hvor en fransk advokat blev nægtet møderet: kravet »har til formål at sikre, at advokaten har de fornødne kvalifikationer til tilfredsstillende udførelse af ankesager«.

LOV

[Retsplejeloven § 124b](#)[Retsplejeloven § 126, stk. 1, 2](#)[Retsplejeloven § 127](#)[Retsplejeloven § 127a](#)[Retsplejeloven § 129](#)[Retsplejeloven § 131](#)PRAKSIS **Højesteret** · Fransk advokat uden dansk prøve i retspleje havde ikke møderet for landsretten

10.08.2018

§ 2 God advokatskik som retlig standard – domstolenes fulde og udtømmende prøvelse

Allerede lovforarbejderne til 1982-reformen forudsatte, at Advokatnævnets fastlæggelse af standardens indhold »vil kunne efterprøves fuldt ud af de almindelige domstole«. Det er i dag udtrykkeligt hjemlet i [§ 147 d, stk. 1](#), hvorefter retten kan »stadfæste, ophæve eller ændre« nævnets afgørelse.

Højesteret bekræftede prøvelsens intensitet i **KPMG Law-dommen**, [BS-35382/2024-HJR](#), hvor retten foretog »en fuldstændig og udtømmende prøvelse af Advokatnævnets afgørelse, jf. retsplejelovens § 147 d, stk. 1«. Byretterne henviser i deres prøvelsessager fast til Højesterets dom af 12. december 2017, **U.2018.1160H**, om [sanktionsfastsættelse for advokats grove tilsidesættelse af god advokatskik på sociale medier](#), hvorefter prøvelsen omfatter både spørgsmålet om tilsidesættelse, om denne er *grov*, og sanktionsvalget – men uden at nævnets vurdering skal tilsidesættes, blot fordi der kan rejses en vis tvivl, jf. [BS-21844/2020-FRB](#) og [BS-2901/2024-KBH](#).

De advokatetiske regler er ikke et udtømmende hjemmelsgrundlag. I [BS-46/2015-OLR](#) gjorde advokaten gældende, at begrebet god advokatskik ikke bør udvides væsentligt ud over de skrevne regler. Advokatnævnet fastholdt, at reglerne kun er vejledende, og landsretten tiltrådte, at advokaten havde tilsidesat god advokatskik ved uden underretning af modpartens advokat at kontakte en medarbejder hos modparten, jf. [§ 126, stk. 1](#).

Uafklaret praksis kan føre til sanktionsbortfald. Samme dom illustrerer en fast reaktionsnorm, der allerede fremgår af 1982-forarbejderne – er en adfærd i strid med god advokatskik, uden at standardens indhold er tilstrækkeligt præciseret på området, bør reaktionen normalt bestå i, at forholdet blot konstateres:

Da der er tale om et spørgsmål, der hidtil har været uafklaret i praksis, finder landsretten ikke anledning til at pålægge advokat Part 1 nogen sanktion.

Højesteret anvendte samme princip i KPMG Law-sagen: adfærden var i strid med god advokatskik, men da spørgsmålet ikke var udtrykkeligt reguleret i de advokatetiske regler, og praksis hidtil havde været uafklaret, blev Advokatnævnets bøde på 10.000 kr. ophævet.

Prøvelsen kan også bruges til at nedjustere grovhedsvurderingen. I [BS-21844/2020-FRB](#) fastslog Retten på Frederiksberg, at en ansat advokat havde et selvstændigt ansvar for sagsbehandlingen, uanset at arbejdsgiveren formelt varetog klientrelationen, men ændrede sanktionen fra en bøde på 20.000 kr. til en irettesættelse:

Retten finder imidlertid, at sagsøgers svar til Vidne 1 i vidt omfang skal ses i lyset af, sagsøger både var nyuddannet og nyansat advokat hos Advokat 1 samt de uklare arbejdsgange og samarbejdsrelationer i advokatfirmaet. Retten finder således ikke, at sagsøger groft har tilsidesat god advokatskik, hvorfor sanktionen ændres til en irettesættelse.

Også landsretten justerer sanktioner ned, jf. [BS-1084/2024-OLR](#), hvor bøden til en advokat for utilstrækkelig varetagelse af klientens interesser i en erstatningssag blev nedsat.

LOV	Retsplejeloven § 126, stk. 1	Retsplejeloven § 147d, stk. 1	Retsplejeloven § 147c, stk. 1
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om KPMG Laws uafhængighed og overholdelse af god advokatskik 05.02.2025 Landsretten · Landsret nedsætter bøde til advokat for utilstrækkelig varetagelse af klients interesser i erstatningssag 23.05.2025 Landsretten · Advokatnævnets kendelse om tilsidesættelse af god advokatskik - spørgsmål om sanktion 28.01.2016 Byretten · Stadfæstelse af bøde til advokat for brud på god advokatskik ved videregivelse af forligsoplysninger 02.02.2026 Byretten · Ansat advokat groft tilsidesatte ikke god advokatskik ved forsinket genoptagelsesansøgning – bøde ændret til irettesættelse 24.06.2022		

§ 3 Advokatnævnets sanktionsstige og vejen til domstolene

Advokatnævnet oprettes af Advokatsamfundet efter [§ 144](#) og består af en formand og to næstformænd, der alle skal være dommere, samt 18 øvrige medlemmer – halvdelen advokater valgt af Advokatsamfundet, halvdelen ikke-advokater udpeget af justitsministeren efter indstilling, så både private klienters, erhvervsklienters og offentlige klienters interesser er repræsenteret. Nævnets sagsbehandling er reguleret i [bekendtgørelse om Advokatnævnets virksomhed ved behandling af klager over advokater m.v.](#), hvis [§ 15](#) pålægger advokater at forsyne nævnet med dokumenter og oplysninger – dog med de begrænsninger, der følger af reglerne om vidnefritagelse og af hensynet til selvinkriminering.

Klageadgangen. Efter [§ 147 b, stk. 1](#) kan klager over tilsidesættelse af pligter efter loven indbringes for nævnet. Klagefristen er 1 år fra kendskabet, [stk. 2](#), og nævnet kan efter [stk. 3](#) afvise klager fra personer uden retlig interesse. Kravet om retlig interesse har også processuel afsmittning: i [BS-2123/2014-VLR](#) blev et selskab nægtet aktindsigt i en disciplinærsag, uanset at selskabet selv havde indbragt klagen, fordi det ikke havde »en individuel, væsentlig interesse i et konkret retsspørgsmål«.

Sanktionsstigen efter [§ 147 c](#):

Reaktion	Hjemmel	Rammer
Irettesættelse	§ 147 c, stk. 1	Anvendes ved lettere eller undskyldelige forhold
Bøde	§ 147 c, stk. 1	Indtil 300.000 kr.; ved tilsidesættelse af særlig grov karakter op til 600.000 kr.
Tvangsbøder / fratagelse af sagen	§ 147 c, stk. 2	Nævnet kan fratage advokaten en sag og lade en anden godkendt advokat færdiggøre den
Betinget frakendelse	§ 147 c, stk. 3	Prøvetid op til 5 år; nyt forhold i prøvetiden udløser fælles frakendelse

Midlertidig frakendelse	§ 147 c, stk. 5	Under nævnets behandling ved overhængende fare for fortsatte grove overtrædelser
Frakendelse	§ 147 c, stk. 8	6 måneder til 5 år eller indtil videre

De bødeniveauer, domstolene har stadfæstet, tegner et genkendeligt mønster: 10.000 kr. for førstegangs tilsidesættelse (klientfiskeri, interessekonflikt ved advokatundersøgelse), 20.000 kr. for grove tilsidesættelser (mangelfuld advokatundersøgelse, brud på forligsfortrolighed, modarbejdelse af en retskendelse) og 40.000-80.000 kr. ved gentagelse eller særligt graverende adfærd, jf. sanktionshistorikken gengivet i [BS-20068/2023-HOL](#). Gentagelsesvirkning tillægges efter princippet i [straffelovens § 89](#), jf. [BS-2901/2024-KBH](#).

Adgangen til domstolene. Bøde- og irettesættelsesafgørelser indbringes af advokaten selv ved sag mod Advokatnævnet efter [§ 147 d, stk. 3](#); frakendelsesafgørelser indbringes derimod ved, at advokaten anmoder justitsministeren, der anlægger sagen, jf. [§ 147 e, stk. 2](#) – det var således Civilstyrelsen, der var sagsøger i [BS-20068/2023-HOL](#). Så længe en sag verserer i nævnet, kan parterne ikke anlægge sag om de samme spørgsmål, jf. [§ 147 a](#).

Fristen er absolut. [§ 147 d, stk. 2](#) giver 4 uger fra meddelelsen. I [BS-21844/2020-FRB](#) blev en advokats sag afvist, fordi stævningen blev indgivet 1. juni 2020, mens fristen efter formodningsreglen om Quickbreve (fremkommet to dage efter afsendelse) udløb 29. maj 2020:

På den baggrund finder retten, at sagsøger ved først at indbringe Advokatnævnets kendelse 1. juni 2020 har overskredet fristen herfor på 4 uger, jf. retsplejelovens § 147 d, hvorfor sagen afvises.

Bøden på 20.000 kr. stod dermed uprøvet. Prøvelsessager er ført i begge landsretter, jf. bl.a. [BS-2339/2009-VLR](#).

LOV	Retsplejeloven § 144	Retsplejeloven § 147a	Retsplejeloven § 147b, stk. 1-3
	Retsplejeloven § 147c, stk. 1-8	Retsplejeloven § 147d, stk. 2, 3	Retsplejeloven § 147e, stk. 2
PRAKSIS	Landsretten · Stadfæstelse af afslag på aktindsigt i sag om god advokatskik 22.12.2014 Landsretten · Prøvelse af Advokatnævnets kendelse vedrørende tilsidesættelse af god advokatskik 01.12.2009 Byretten · Stadfæstelse af bøde til advokat for brud på god advokatskik ved videregivelse af forligsoplysninger 02.02.2026 Byretten · Stadfæstelse af Advokatnævnets afgørelse om frakendelse af advokatbestalling indtil videre 27.03.2024 Byretten · Advokats sag om formildelse af Advokatnævnets bøde afvist på grund af overskredet søgsmålsfrist 25.06.2021		

§ 4 Uafhængighed og integritet: samarbejde med ikke-advokatvirksomheder

Ejerkredsen i advokatselskaber er begrænset efter [§ 124 c, stk. 1](#) til advokater, der aktivt driver virksomhed i selskabet, andre ansatte (der tilsammen kun må eje under en tiendedel), samt andre advokatselskaber. Formålet fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, som Højesteret citerede i KPMG Law-sagen:

Baggrunden for disse regler er ønsket om at sikre, at det personlige tillidsforhold, der består mellem klient og advokat, og som hviler på den enkelte advokats uafhængighed og loyale varetagelse af klientens interesser, ikke afsvækkes som følge af, at advokaten virker i et advokatselskab.

I [BS-35382/2024-HJR](#) formulerede Højesteret den retlige målestok for advokaters samarbejde med andre virksomheder:

En advokat eller et advokatselskab handler i strid med god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, hvis advokaten eller advokatselskabet indgår i et samarbejde med andre virksomheder på vilkår eller under omstændigheder, hvor der kan rejses rimeligt begrundet tvivl om, hvorvidt samarbejdet er foreneligt med de nævnte krav om iagttagelse af fortrolighed og bevarelse af uafhængighed og integritet.

Det er altså **risikoen for tvivl**, ikke et påvist svigt, der er afgørende. Højesteret lagde vægt på tre forhold i det samlede aftalekompleks mellem KPMG Law og KPMG-netværket:

- **Kvalitetsstandarder og kontrol** fastsat ensidigt af en udenlandsk KPMG-enhed, med kontrolbeføjelser udøvet af personer, der ikke er undergivet tavshedspligt efter [straffeloven](#) eller tilsvarende regler til beskyttelse af klienternes fortrolighed.
- **Økonomisk binding**, idet samarbejdet kunne ophæves af modparten uden begrundelse og uden varsel med tab af goodwill og omsætning til følge, mens KPMG Laws egen udtræden udløste en betydelig bod.
- **Forbehold for de advokatetiske regler** var ikke tilstrækkeligt: »Det er usikkert, hvad forbeholdene nærmere indebærer, og at de ikke ændrer den samlede vurdering, hvorefter samarbejdet ikke er foreneligt med kravene om uafhængighed og integritet.«

Sanktionen bortfaldt dog på grund af uafklaret praksis, jf. afsnittet ovenfor.

Grænsen for hvem der nyder advokaters privilegier trækkes samtidig snævert. I [BS-6234/2021-HJR](#) fastslog Højesteret, at en juridisk rådgiver, der var partner og medejer efter [§ 124 c, stk. 1, nr. 2](#), men ikke advokat, **ikke** er omfattet af vidneudelukkelsen i [§ 170, stk. 1](#) – uanset at vedkommende er underlagt tavshedspligt efter [§ 129](#), jf. [straffelovens § 152](#). Retten lagde vægt på, at [§ 170, stk. 1](#), er en undtagelse til vidnepligten i [§ 168](#), og at lovgiver ikke ændrede vidneudelukkelsesreglerne, da det ved **lov nr. 520 af 6. juni 2007** blev tilladt andre end advokater at eje en del af et advokatselskab. For egentlige advokater er beskyttelsen til gengæld stærk: i [BS-46/2015-HJR](#) blev en advokat fritaget for vidneforklaring i en dødsboskiftesag, fordi »der er tale om advokatrådgivning i en sag af personlig karakter«.

LOV	Retsplejeloven § 124c, stk. 1	Retsplejeloven § 126, stk. 1	Retsplejeloven § 129
	Retsplejeloven § 170, stk. 1	Straffeloven § 152	
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om KPMG Laws uafhængighed og overholdelse af god advokatskik		05.02.2025
	Højesteret · Vidnefritagelse for ikke-advokater i advokatselskaber: Højesterets fortolkning af retsplejelovens § 170		14.07.2021
	Højesteret · Højesteret ændrer landsrettens kendelse: Advokat fritages for at afgive vidneforklaring i dødsboskiftesag		07.10.2015

Advokatundersøgelser: konflikttjek, kontradiktion og erstatningsansvar

§ 5

Advokatundersøgelser rettet mod enkeltpersoners adfærd er blevet et selvstændigt praksisområde med både disciplinære og erstatningsretlige konsekvenser.

Kravene til kontradiktion. I [BS-33382/2024-HJR](#) – advokatundersøgelsen for TV 2 om krænkende handlinger mod ansatte – fastslog Højesteret principielle krav: den undersøgte skal som udgangspunkt have adgang til advokatens oplysninger om vedkommende, og **forud for afrapporteringen til opdragsgiveren** skal den undersøgte oplyses om, hvilke konkrete handlinger advokaten mener er foretaget, og hvilke regler der anses for overtrådt og hvorfor. Advokaten havde ved den mundtlige afrapportering kvalificeret adfærden som »sexchikane« og henvist til, at der ville have været sagligt opsigelsesgrundlag, uden at præcisere de konkrete handlinger, og uden at redegøre for det retlige grundlag for, at hændelser 17-20 år tilbage kunne begrunde en afskedigelse i 2020 – herunder spørgsmålene om forældelse og passivitet. Advokatnævnets bøde på 20.000 kr. blev stadfæstet, og advokaten skulle betale 50.000 kr. i sagsomkostninger til nævnet.

Erstatningsansvaret. Sporet er siden ført videre til det civilretlige. I [BS-17375/2025-HJR](#) fandt Højesteret den 9. december 2025 en advokat erstatningsansvarlig for fejl i gennemførelsen af en advokatundersøgelse af seksuel chikane, med [retsplejelovens § 126](#) som målestok. Disciplinærnormen og culpanormen løber dermed sammen: den samme mangel på kontradiktion, der udløser disciplinæransvar, kan bære et erstatningskrav fra den undersøgte.

Konflikttjekket ved uvildige undersøgelser. I [BS-57859/2019-OLR](#) havde et advokatfirma i 2014-2017 rådgivet en tysk bank om dennes rolle som depotbank i transaktioner med dansk udbytteskat og påtog sig derefter den uvildige advokatundersøgelse for Skatteministeriet af samme sagskompleks. Østre Landsret stadfæstede Advokatnævnets kendelse:

- Opdragets særlige og følsomme karakter indebar **skærpede krav til uafhængighed**; det måtte ikke for Skatteministeriet fremstå, som om opgavevaretagelsen med føje kunne befrygtes påvirket af uvedkommende hensyn.
- Konflikttjekket var utilstrækkeligt, fordi advokaterne undlod en **systematisk afsøgning** af firmaets skatteafdelings sager om komplekse transaktioner og bankydelse i forbindelse med tilbagesøgning af udbytteskat.
- Der skulle ske identifikation mellem de fire advokater, idet én af dem havde gennemført konflikttjekket på alles vegne.
- Hver advokat blev pålagt en bøde på 10.000 kr. efter [§ 147 c, stk. 1](#), og – afgørende økonomisk – **hele det aftalte salær på 3.500.000 kr. ekskl. moms bortfaldt**, fordi den manglende uvildighed var en væsentlig mangel ved ydelsen, selvom redegørelsens faglige kvalitet ikke kunne betvivles.

LOV	Retsplejeloven § 126, stk. 1	Retsplejeloven § 146, stk. 1	Retsplejeloven § 147c, stk. 1
PRAKSIS	Højesteret · Erstatningsansvar for advokat i forbindelse med mangelfuld advokatundersøgelse af seksuel chikane (A mod Advokat B) 09.12.2025 Højesteret · Højesterets dom om advokats tilsidesættelse af god advokatskik ved advokatundersøgelse af sexchikane 07.05.2025 Landsretten · Advokatfirma dømt for interessekonflikt i udbyttesag – salær bortfalder 23.06.2021		

§ 6 Interessekonflikter i civile sager og ved forsvarerbeskikkelse

Den civile hovedregel: pligt til at udtræde. I [BS-1274/2008-VLR](#) havde en advokat efter parternes ønske repræsenteret både sælger og køber ved en arealoverdragelse. Så længe parterne var enige om vilkårene, var dette ikke i strid med god advokatskik. Men da den ene part rejste tvivl om sin bundethed på grund af en gunstig prisudvikling, ændrede billedet sig:

Der opstod herved en interessekonflikt mellem parterne, som medfører, at advokat Vidne 1 ikke længere kunne repræsentere begge parter og heller ikke en af parterne, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, og Advokatetiske regler 3.2.1. punkt 11, 2. punktum. Advokat Vidne 1 burde derfor på dette tidspunkt være udtrådt af sagen.

Konsekvensen var, at advokatfirmaet ikke havde krav på salær for arbejde udført efter konfliktens opståen – salæret blev skønsmæssigt nedsat til 25.000 kr. inkl. moms. Interessekonflikten ramte altså vederlaget, mens retten samtidig frifandt for erstatningsansvar for selve rådgivningen forud herfor.

Straffesagerne: en objektiv risikovurdering efter § 734. Ved forsvarerbeskikkelse gælder en selvstændig, men beslægtet norm. Praksis er konsekvent objektiv og bygger på risikoen for, at fortrolige oplysninger kan fremstå som anvendt til skade for en tidligere klient:

- [SS-1343/2013-VLR](#): beskikkelsen blev tilbagekaldt, fordi advokaten var ansat i **samme advokatvirksomhed** som tre advokater, der tidligere havde forsvaret en medtiltalt med modstridende interesser – uanset at hun aldrig personligt havde repræsenteret ham, og uanset at der ikke var grundlag for at antage, at hun ville få adgang til oplysningerne.
- [S-892-15](#): en advokat, der kortvarigt havde været beskikket for den ene af to sigtede søskende, kunne ikke beskikkes for den anden, når mistankegrundlaget i vidt omfang byggede på søsterens forklaring.
- [SS-938/2019-VLR](#) og [S-3194-24](#): i banderelaterede sagskomplekser er den nærliggende risiko for modstridende interesser tilstrækkelig; den sigtedes eget ønske og advokatens forsikring om manglende viden er ikke afgørende.
- [SS-1406/2013-VLR](#): »en så nærliggende risiko for, at de sigtede har modstridende interesser« begrundet nægtelse efter [§ 734, stk. 2](#).

De advokatetiske reglers forbud mod sideskifte og de retsplejemæssige hensyn løber her parallelt – men det er § 734, ikke § 126, der bærer afgørelsen om beskikkelse.

LOV	Retsplejeloven § 126, stk. 1	Retsplejeloven § 734, stk. 1, 2	
PRAKSIS	Landsretten · Afslag på ombesikkelse af forsvarer grundet risiko for interessekonflikt i sag om organiseret kriminalitet		02.12.2024
	Landsretten · Kendelse om beskikkelse af forsvarer i sag om bandekonflikt		24.05.2019
	Landsretten · Afslag på beskikkelse af forsvarer grundet interessekonflikt i sag om menneskehandel mellem medsagte søskende		16.04.2015
	Landsretten · Tilbagekaldelse af forsvarerbeskikkelse grundet interessekonflikt og tidligere repræsentation af medtiltalte		05.11.2013
	Landsretten · Landsrettens kendelse om forsvarerbeskikkelse ved potentielle interessekonflikter		03.07.2013
	Landsretten · Vestre Landsret: Advokatfirma ikke berettiget til fuldt salær grundet interessekonflikt		27.10.2009

§ 7 Klientfiskeri, kollegial adfærd og fortrolighed om forligsdrøftelser

En stor del af disciplinærpraksis handler ikke om fejl over for klienten, men om advokatens adfærd over for modparten og kolleger.

Klientfiskeri. [BS-2034/2022-KBH](#), stadfæstet af Østre Landsret i [BS-31709/2024-OLR](#), fastlægger normen: en advokat må alene påtage sig en sag efter direkte anmodning fra klienten, fra en anden advokat på klientens vegne eller fra en offentlig myndighed. Efter et brud i et advokatinteressentskab havde advokaten uopfordret kontakten den tidligere partners klienter og tilbudt at overtage sagerne. Byretten tiltrådte:

Retten tiltræder, at Sagsøger (advokat) ved sine direkte henvendelser til advokat Person 1's klienter har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

Bøderne var 10.000 kr. pr. henvendelse. Skærpende var det tredje forhold: advokaten spærrede den tidligere partners adgang til det fælles sagssystem og nægtede at udlevere klientdata, **også efter** at Vestre Landsret ved kendelse havde pålagt ham det. Retten fandt, at han ikke havde godtgjort nogen tilbageholdelsesret til sikkerhed for salærkrav, og at modarbejdelsen af en eksigibel retsafgørelse var en grov tilsidesættelse – bøde 20.000 kr.

Utilbørlige henvendelser til modpartens sfære. I [BS-46/2015-OLR](#) var det en e-mail til en medarbejder hos modparten uden underretning af modpartens advokat, der var i strid med god advokatskik (dog uden sanktion pga. uafklaret praksis). I [BS-45866/2022-OLR](#) stadfæstede Østre Landsret en disciplinærbøde for en utilbørlig henvendelse til modpartens forældre i en samværssag.

Forligsfortrolighed. [BS-2901/2024-KBH](#) trækker to grænser. For det første må oplysninger om modpartens forligsforslag ikke videregives til en bobestyrer, der efter [dødsboskiftelovens § 54, stk. 2](#) har en foreløbig tvisteløsende funktion og derfor sidestilles med en afgørende instans. For det andet er en delvis overstregning ikke nok: værdiansættelser, der udgør præmisserne for og en integreret del af forligsforslaget, skal fjernes, før brevet fremlægges for retten. Bøden på 20.000 kr. blev stadfæstet med gentagelsesvirkning efter princippet i [straffelovens § 89](#).

Rådgivning om forlig og retshjælpsdækning. [BS-2148/2006-OLR](#) viser, at rådgivningsforpligtelsen rækker ind i forsikringsvilkårene:

Uanset om advokat Sagsøger måtte have opnået sine klienters accept af, at der ... blev fremsat et forligstilbud over for modparten, der indebar, at hver part skulle afholde egne sagsomkostninger, har advokat Sagsøger ikke godtgjort, at klienterne forstod, at de herved frasagde sig ikke bare muligheden for at få tilkendt sagsomkostninger af retten, men også retten til at få deres sagsomkostninger dækket via retshjælpsforsikringen.

LOV	Retsplejeloven § 126, stk. 1	Retsplejeloven § 147c, stk. 1	Straffeloven § 89
PRAKSIS			
	Landsretten · Stadfæstelse af Advokatnævnets afgørelser om "klientfiskeri" og manglende efterlevelse af retskendelse		01.04.2025
	Landsretten · Stadfæstelse af disciplinærbøde for utilbørlig henvendelse til modparts forældre i samværssag		12.02.2025
	Landsretten · Advokatnævnets kendelse om tilsidesættelse af god advokatskik - spørgsmål om sanktion		28.01.2016
	Landsretten · Stadfæstelse af Advokatnævnets kendelse om tilsidesættelse af god advokatskik vedrørende rådgivning om retshjælpsforsikring og salær		22.05.2007
	Byretten · Stadfæstelse af bøde til advokat for brud på god advokatskik ved videregivelse af forligsoplysninger		02.02.2026
	Byretten · Stadfæstelse af Advokatnævnets bøder til advokat for klientfiskeri og uretmæssig tilbageholdelse af sagsakter		22.05.2024

§ 8 Klientkontoen: betroede midler, tilsyn og strafansvar

Reglerne om betroede midler udstedes efter [§ 127](#) af Advokatsamfundet med justitsministerens godkendelse og findes i [vedtægt om advokaters pligter med hensyn til behandlingen af betroede midler](#) (klientkontovedtægten, senest bekendtgjort med ikrafttræden 15. oktober 2025). Kernepligterne er:

- Klienttilsvaret skal indestå på en særlig klientbankkonto, og penge skal indsættes **uden unødigt ophold** (§ 2).
- Klientbogholderiet skal føres **hver dag**, virksomheden er åben, og der skal dagligt kunne dokumenteres overensstemmelse mellem bogholderi og indestående (§§ 3-4).
- Mindst én gang om måneden skal summen af de enkelte mellemværender afstemmes med det samlede klienttilsvar (§ 5).
- Der må kun hæves til udbetaling til klienten eller som led i sagen, til modregning af bogført tilgodehavende, eller for overskydende beløb; salær må ikke hæves uden samtidig bogføring og fakturering (§ 9).
- Årlig klientkontoerklæring med revisorattest til Advokatrådet (§ 14), sluterklæring ved ophør (§ 15), og Advokatrådets adgang til revisorundersøgelse (§§ 16-17).

Udlæg i klientkontoen. I [Sag 65/2020](#) fastslog Højesteret, at indeståendet henregnes til klientens formue:

A kan efter det anførte ikke selv råde over sit indestående på klientkontoen. Det er imidlertid ubestridt, at han kan bringe klientforholdet til advokat B til ophør, og at han i så fald vil have krav på opgørelse af kontoen og udbetaling af indestående med fradrag af salær for udført arbejde. ... Højesteret finder herefter, at indeståendet må henregnes til As formue, således at der i overensstemmelse med retsplejelovens almindelige regler kan gøres udlæg heri.

Advokaten har alene modregningsret for salær optjent, da underretningen om udlægget kom frem; [§ 511, stk. 3](#) og [§ 516](#) finder ikke anvendelse, heller ikke analogt.

Klientkontoen som redskab for kreditorunddragelse. [BS-18297/2025-HJR](#) er den principielle afgørelse om grænsen for instruksefterlevelse. Et selskab indsatte 16.650.200 kr. på advokatens klientbankkonto dagen før et retsmøde om en konkursbegæring for proforma at dokumentere likviditet over for skifteretten, og advokaten overførte dagen efter beløbet tilbage efter klientens instruks, hvorefter midlerne straks blev genudlånt og var væk, da fogedretten forsøgte arrest. Advokaten påberåbte sig klientkontovedtægten regel om udbetaling til klienten. Højesteret ændrede landsrettens dom og fandt ham erstatningsansvarlig for hele beløbet med sagsomkostninger på 2.056.000 kr. for tre instanser: advokatens pligt til at følge instruks viger, når advokaten ved, at dispositionen har til formål at bringe midlerne i kreditorly. Modstykket er [BS-26819/2021-LYN](#), hvor advokaten blev frifundet for erstatningsansvar ved udbetaling af klientmidler.

Strafansvaret. Systematisk tilegnelse af klientmidler rammes af straffelovens regler om underslæb sammenholdt med [§ 286, stk. 2](#), og advokatretten frakendes efter [retsplejelovens § 138](#), jf. [straffelovens § 79](#):

Sag	Forhold	Sanktion
SS 18442/2012	Overførsler fra klienters deponeringskonti over tre år, 4,5 mio. kr.	2 års ubetinget fængsel, permanent frakendelse, erstatning 4,5 mio. kr.
S-3567-13	Klientkontounderskud på 6.944.162 kr. ved konkurs, systematisk manglende bogføring	3 års ubetinget fængsel, frakendelse indtil videre, erstatning til Advokatsamfundets Erstatningsfond

I sidstnævnte fandt Østre Landsret ikke grundlag for undtagelsesvis at idømme betinget fængsel for advokatunderslæb, og frakendelsen blev stadfæstet, »idet tiltalte havde gjort sig uværdig til den tillid erhvervet kræver«.

Efter frakendelse eller deponering gælder klientkontoreglerne fortsat: en advokat, der har mistet retten til at udøve advokatvirksomhed eller har deponeret beskikkelsen, må ikke have klienttilsvar og skal afgive sluterklæring inden en måned (vedtægtens § 15). Ved **LOV nr 1464 af 10. december 2024** blev Advokatrådets tilsynsperiode i denne situation udvidet fra 6 til 12 måneder, ligesom Advokatnævnet fik kompetence over for forhenværende advokater, jf. [lovforslagets bemærkninger](#).

LOV

[Konkursloven § 26](#)[Retsplejeloven § 127](#)[Retsplejeloven § 138](#)[Straffeloven § 79](#)[Straffeloven § 286, stk. 2](#)

PRAKSIS	Højesteret · Advokat erstatningsansvarlig for medvirken til kreditorsvig ved overførsel fra klientkonto	04.02.2026
	Højesteret · Udlæg i indestående på advokats klientkonto til dækning af skattegæld	15.03.2021
	Landsretten · Tre års fængsel til advokat for millionunderslæb og grov overtrædelse af bogføringsloven	24.02.2015
	Landsretten · Advokat dømt for groft underslæb af klientmidler og permanent frakendelse af advokatbestalling	12.07.2012
	Byretten · Frifindelse i sag om erstatningsansvar for advokat ved udbetaling af klientmidler	30.01.2023

§ 9 Det civile retlige professionsansvar: culpanormen og typeskaderne

Det civile advokatansvar er et almindeligt culpaansvar, men målestokken er professionel: hvad ville en fagligt kompetent advokat have gjort i samme situation. Praksis viser fem gennemgående typeskader.

1) Mangelfuld risikorådgivning. [Sag 141/2014](#) er kernerdommen om, at klientens egen erfaring ikke fritager advokaten. Flertallet udtalte:

Uanset at B som anført af mindretallet også selv må have været klar over konsekvenserne af at indgå købsaftalen, uden at finansieringen var på plads, tiltræder vi under de anførte omstændigheder, at A inden tilbudsafgivelsen den 11. august 2003 burde have gjort det klart for B, at der ikke var sikkerhed for, at finansieringen ville falde på plads, og hvilke risici, B påtog sig ved uanset dette at underskrive det bindende købstilbud.

Advokaten blev dømt til at betale 5.543.106 kr. Højesteret afviste samtidig retsfortabende passivitet, »allerede fordi A efter handlens misligholdelse fortsatte med at repræsentere B, herunder i retssagen herom«.

2) Fristforsømmelse og forældelse. I [BS-28620/2019-HJR](#) havde advokaten repræsenteret en færdselsskadet fra 2009 til 2016 uden at anlægge sag, hvorved kravene mod ansvarsforsikringsselskabet blev forældet ved tillægsfristens udløb i november 2014. Advokatfirmaet blev anset for at have handlet ansvarspådragende ved ikke at afbryde forældelsen ved sagsanlæg.

3) Fejl i dokumenter og processuelle skridt. [BS-40808/2019-HOL](#) angik en advokat, der ophævede en ejeraftale uden det påkrav, aftalen krævede – med det resultat, at klientens ophævelse var uden virkning, mens modpartens senere ophævelse var gyldig. [BS-816/2005-HSL](#) pålagde et advokatfirma ansvar for manglende budafgivelse ved en tvangsauktion.

4) Sagsanlæg uden fornøden bemyndigelse. [BS-18092/2022-LYN](#) pålagde en advokat erstatning på 492.812 kr. for at have anlagt retssag uden procesfuldmagt; Østre Landsret stadfæstede i [BS-32210/2023-OLR](#).

5) Rådgivning om skattemæssige risici. Her går frifindelserne igen, når advokaten faktisk har advaret. I [BS-30556/2021-KBH](#) frifandt Københavns Byret et advokatfirma for et krav på ca. 130,5 mio. kr., fordi skattenotatet udtrykkeligt havde beskrevet betingelserne for at undgå rådighedsbeskatning – herunder at »det er derfor helt afgørende, at ingen af ejerne på noget fremtidigt tidspunkt anvender Båd 1 privat uden betaling« – og klienten selv havde handlet i strid hermed:

Retten finder under disse omstændigheder, at det ikke kan tilskrives de sagsøgte som ansvarspådragende fejl, at Sagsøger blev omfattet af rådighedsbeskatningen ...

Dommen illustrerer, at et veldokumenteret, forbeholdt og betinget rådgivningsnotat er advokatens vigtigste ansvarsværn – men også, jf. næste afsnit, at forbehold ikke altid frelser.

LOV	Forældelsesloven § 3, stk. 2	Retsplejeloven § 124b	Retsplejeloven § 126, stk. 1
PRAKSIS	Højesteret · Forældelse af erstatningskrav og advokatens erstatningsansvar ved passivitet over for forsikringsselskab 21.09.2020		
	Højesteret · Højesteretsdom om advokatansvar ved mangelfuld rådgivning om finansieringsrisiko ved køb af erhvervsejendom 25.08.2015		
	Landsretten · Advokats erstatningsansvar for sagsanlæg uden procesfuldmagt – Østre Landsret stadfæster 11.12.2024		
	Byretten · Advokatfirma frifundet for erstatningsansvar vedrørende rådgivning om skat af lystbåd 02.06.2025		
	Byretten · Advokat idømt erstatningsansvar for at anlægge retssag uden procesfuldmagt – 492.812 kr. i erstatning 28.06.2023		
	Byretten · Sag om erstatningsudmåling efter ugyldig ophævelse af ejeraftale 19.11.2020		
	Byretten · Erstatningsansvar for advokatfirma efter manglende budafgivelse ved tvangsauktion 08.12.2006		

§ 10 Årsagssammenhæng, tabsopgørelse og bevislempelse

Den vanskeligste del af advokatansvarssager er ikke ansvarsgrundlaget, men den kontrafaktiske vurdering: hvordan ville sagen være forløbet uden fejlen?

Udgangspunktet: differencesynspunktet. [Sag 49/2018](#) angik en advokat, der ikke havde rådgivet om, at en ejendom havde status som helårsbolig og ikke lovligt kunne bruges som fritidsbolig. Ansvarsgrundlaget var fastslået af landsretten; for Højesteret stod alene tabsopgørelsen:

Det tab, som A og B har lidt som følge af advokat Cs mangelfulde rådgivning om ejendommens status, må fastlægges med udgangspunkt i, at de kan kræve at blive stillet økonomisk, som de ville have været stillet, hvis der var rådgivet korrekt.

Højesteret afviste værditabet på 515.000 kr., fordi det ikke var godtgjort, at en tilsvarende lovlig fritidsbolig ikke ville være faldet tilsvarende i værdi – »det tab, der blev konstateret ved salget i 2017, kan således ikke henføres

til ejendommens status ... og er dermed uden sammenhæng med den mangelfulde rådgivning«. Også anlægs-, drifts- og vedligeholdelsesudgifter blev afvist som sædvanlige ejerudgifter. Alene mægleromkostningerne ved det tvungne salg, 77.262,50 kr., var erstatningsberettigede. **Markedsrisikoen bæres ikke af advokaten.**

Fejl uden årsagsforbindelse er ansvarsfri. I [Sag 141/2014](#) fandt Højesteret, at det ikke kunne afvises, at det beroede på en fejl, at deponeringsfristen ikke blev udskudt sammen med overtagelsesdagen – men da fejlen ikke havde haft »nogen væsentlig indflydelse« på klientens muligheder for at gennemføre handlen, kunne ansvaret ikke støttes herpå.

Bevislempelse ved grove fejl. Hvor det hypotetiske forløb ikke lader sig rekonstruere, kan beviskravene lempes. I [BS-40808/2019-HOL](#) udtalte retten:

... finder retten, at advokat Sagsøgtes faglige fejl var af en sådan grovhed, at der kan foretages en lempelse af beviskravene med hensyn til tabets størrelse.

Erstatningen for mistet indtjening blev herefter skønsmæssigt fastsat til 900.000 kr., og det samlede tab til 1.200.000 kr.

Adækvans som beløbsmæssig begrænsning. [BS-20331/2022-HJR](#) viser, at ansvaret kan skæres til efter påregnelighed: selvom rådgivningen var en nødvendig forudsætning for bankens deltagelse i cum/ex-modellen, og skattekravet var opgjort til 705.821.108,92 kr., begrænsede Højesteret erstatningen til 400.000.000 kr., fordi tabet opstod gennem helt fiktive transaktioner uden reelle aktier eller penge, som lå uden for det rådgivningen beskrev.

Kravet mod advokaten kan selv forældes. [Sag 167/2019](#) er en advarsel til skadelidte klienter. Efter at en sag var afvist på grund af advokatens fristoverskridelse, blev sagen genanlagt og siden fundet forældet; klienten forsøgte at støtte ret på procesunderretning efter [forældelseslovens § 22](#). Højesteret fastslog:

Højesteret finder efter ordlyden af forældelseslovens § 22, stk. 1 og 2, og forarbejderne til bestemmelserne, at det er en betingelse for, at procesunderretning foreløbigt afbryder forældelsen, at kravet i den sag, der underrettes om, ikke var forældet på det tidspunkt, hvor retsforfølgning i den pågældende sag blev indledt.

Erstatningskravet på 41.656.636 kr. mod advokaten var dermed forældet, og klienten blev pålagt 1.200.000 kr. i sagsomkostninger.

LOV	Forældelsesloven § 3, stk. 2	Forældelsesloven § 22, stk. 1, 2	
PRAKSIS	Højesteret · Bech-Bruun I/S erstatningsansvarlig for rådgivning i forbindelse med svindel med udbytteskat (cum/ex) Højesteret · Højesterets afklaring af betingelser for procesunderretning ved allerede forældede krav Højesteret · Højesterets fastlæggelse af erstatningsopgørelse ved mangelfuld advokatrådgivning om ejendomsstatus Højesteret · Højesteretsdom om advokatansvar ved mangelfuld rådgivning om finansieringsrisiko ved køb af erhvervsejendom Byretten · Sag om erstatningsudmåling efter ugyldig ophævelse af ejeraftale		20.11.2023 13.11.2020 29.11.2018 25.08.2015 19.11.2020

§ 11 Ansvar over for tredjemand og medvirken til klientens uretmæssige dispositioner

Højesteret anvendte den i [BS-11196/2023-HJR](#), hvor en advokat havde videreført en landsretssag i strid med klientens instruks om at hæve den og derefter anket til Højesteret uden klientens kendskab:

A har herved udvist en sådan pligtstridig adfærd, at han skal bære de omkostninger, som han derved har forårsaget Skatteministeriet, jf. retsplejelovens § 319.

Advokaten blev pålagt at betale 178.771,38 kr. inkl. moms, mens klientselskabet blev friholdt. Det er efter kendelsen uden betydning, om advokaten stadig har beskikkelse på afgørelsestidspunktet. Samme bestemmelse bar erstatningsansvaret i [BS-18092/2022-LYN](#) og [BS-32210/2023-OLR](#) om sagsanlæg uden procesfuldmagt.

§ 208, stk. 3 – rettergangsfuldmægtigens hæftelse for skønsomkostninger. I [BS-27162/2025-HJR](#) mødte en advokat til en skønsforretning efter aftale med kurator, selv om selskabet var gået konkurs få dage forinden, og konkursboet efterfølgende ikke indtrådte i sagen. Højesteret fandt, at advokaten derved optrådte som rettergangsfuldmægtig og hæftede **fuldt ud og personligt** for skønsmandens honorar; det er uden betydning, om advokaten er direkte antaget af parten eller fungerer som forbindelsesadvokat.

Formalia som ansvarskilde. [BS-49962/2025-HJR](#) illustrerer, hvordan en formel fodfejl kan koste klienten sagen: en ankestævning indgivet af en advokat uden møderet er kun rettidig, hvis sagen anmeldes som prøvesag efter [§ 133 inden ankefristens udløb](#) – en efterfølgende godkendelse kan ikke reparere fristen. Landsretternes praksis går i samme retning ved fristoverskridelser i civile erstatningssager: her identificeres parten med advokatens fejl, og det henvises til, at tabet i givet fald må søges dækket ved et erstatningskrav mod advokaten.

LOV	Retsplejeloven § 133	Retsplejeloven § 208, stk. 3	Retsplejeloven § 319
PRAKSIS	Højesteret · Ankesag afvist: Advokat uden møderet skal anmelde prøvesag inden ankefristens udløb		27.03.2026
	Højesteret · Advokats hæftelse for omkostninger til syn og skøn ved optræden som rettergangsfuldmægtig		18.12.2025
	Højesteret · Kendelse om advokats personlige ansvar for sagsomkostninger ved anke uden klients samtykke		21.03.2025
	Landsretten · Advokats erstatningsansvar for sagsanlæg uden procesfuldmagt – Østre Landsret stadfæster		11.12.2024
	Byretten · Advokat idømt erstatningsansvar for at anlægge retssag uden procesfuldmagt – 492.812 kr. i erstatning		28.06.2023

Vederlaget: rimelighedsnormen i § 126, stk. 2, og salærklagesporet efter § 146

§ 13

Salærklager udgør et selvstændigt spor ved siden af disciplinærsagerne. Materielt hviler det på [§ 126, stk. 2](#): »En advokat må ikke kræve højere vederlag for sit arbejde, end hvad der kan anses for rimeligt.« Forarbejderne fremhæver, at bestemmelsen både er grundlag for nedsættelse og angiver en advokatpligt, hvis tilsidesættelse efter omstændighederne har karakter af en disciplinærforseelse.

Processuelt gælder [§ 146, stk. 1](#): enhver med retlig interesse kan klage til Advokatnævnet, der kan »godkende vederlagets størrelse eller bestemme, at vederlaget skal nedsættes eller bortfalde«. Klagefristen er 1 år fra endelig afregning ([stk. 2](#)), og afgørelsen kan ikke påklages administrativt ([stk. 5](#)). Efter [§ 147 a](#) kan parterne ikke anlægge sag om de spørgsmål, klagen omfatter, så længe nævnet behandler sagen – men når afgørelsen foreligger, står domstolsvejen åben for begge parter.

Praksis viser tre selvstændige måder, hvorpå vederlaget rammes:

- **Bortfald ved væsentlig mangel ved ydelsen.** I [BS-57859/2019-OLR](#) lod Østre Landsret hele salæret på 3,5 mio. kr. ekskl. moms bortfalde, fordi den manglende uvildighed var en væsentlig mangel – uanset undersøgelsens faglige kvalitet.
- **Bortfald af krav på salær efter konflikten opståen.** I [BS-1274/2008-VLR](#) mistede advokatfirmaet krav på vederlag for arbejde udført, efter at advokaten burde være udtrådt af sagen.
- **Uberettiget afregningsform.** [BS-2148/2006-OLR](#) statuerede tilsidesættelse af god advokatskik, da advokaten opkrævede salæret direkte hos klienterne efter at have opnået tilsagn om retshjælpsdækning, hvis vilkår forbød dette; bøde 5.000 kr.

Salærmisbrug kan koste beskikkelsen. [BS-12694/2022-KBH](#) er den kraftigste illustration. Advokaten havde i tre skattesager opkrævet salærer på 696.600 kr., 771.975 kr. og 515.262,50 kr., som Advokatnævnet nedsatte til henholdsvis 200.000 kr., 150.000 kr. og 100.000 kr., mens han søgte og modtog omkostningsgodtgørelse fra SKAT efter [skatteforvaltningslovens § 52](#) på grundlag af det urimelige salærniveau uden reelt at opkræve klienterne. Retten fastslog:

Retten finder, at beskrivelsen og karakteren af det udførte arbejde for de 3 klienter ikke stemmer med det betydelige tidsforbrug, som Sagsøgte har opgjort, ligesom det må have stået Sagsøgte klart, at de omhandlede sager [...] ikke kunne berettigge et tidsforbrug og salærer af det opkrævede omfang.

Frakendelse af beskikkelsen i ét år efter [§ 147 c, stk. 8](#) blev stadfæstet.

Afgræns mod beskikkelsessalær. Salær til beskikkede advokater og offentlige forsvarere fastsættes ikke efter [§ 126, stk. 2](#), men af retten efter [§ 334, stk. 2](#) med udgangspunkt i de vejledende takster, justeret for det opnåede resultat, sagens beskaffenhed og arbejdets omfang, jf. [BS-14541/2023-HJR](#). Det er en anden ordning end salærklagesporet og hører ikke under Advokatnævnets kompetence.

LOV

[Retsplejeloven § 126, stk. 2](#)[Retsplejeloven § 146, stk. 1, 2, 5](#)[Retsplejeloven § 147a](#)[Retsplejeloven § 147c, stk. 8](#)[Retsplejeloven § 334, stk. 2](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesterets stadfæstelse af salærfastsættelse til beskikket advokat ved fri proces	11.08.2023
	Landsretten · Advokatfirma dømt for interessekonflikt i udbyttesag – salær bortfalder	23.06.2021
	Landsretten · Vestre Landsret: Advokatfirma ikke berettiget til fuldt salær grundet interessekonflikt	27.10.2009
	Landsretten · Stadfæstelse af Advokatnævnets kendelse om tilsidesættelse af god advokatskik vedrørende rådgivning om retshjælpsforsikring og salær	22.05.2007
	Byretten · Frakendelse af advokatbesikkelse i et år for misbrug af regler om omkostningsgodtgørelse i skattesager	31.10.2025

§ 14 Tilsyn, informationsdeling og hvidvaskpligterne

Det disciplinære system forudsætter et effektivt tilsyn, og dette er blevet markant udbygget i 2023-2025.

Advokatrådets tilsyn. Efter [§ 143, stk. 2](#) fører Advokatrådet tilsyn med advokater, autoriserede fuldmægtige, advokatselskaber og fællesskaber af advokater og kan indklage dem for Advokatnævnet. [Stk. 3](#) giver adgang til at kræve arbejds papirer, korrespondance og andre dokumenter, og [stk. 4](#) forbyder advokater at lægge hindringer i vejen for tilsynet – manglende medvirken til tilsynsbesøg er i praksis sanktioneret med bøder på 20.000-80.000 kr. og betinget frakendelse, jf. sanktionshistorikken i [BS-20068/2023-HOL](#). Efter [stk. 7](#) skal rådet iværksætte

passende tilsynsforanstaltninger ved begrundet risiko eller mistanke, og efter [stk. 8](#) kan der indkaldes til kollegial samtale med rådets kontaktpersoner fra en anden retskreds – nærmere reguleret i [bekendtgørelse om indkaldelse af advokater m.v. til en samtale med Advokatrådets kontaktpersoner](#), hvis § 6 forudsætter en rapport med indstilling om revisorundersøgelse eller indbringelse for Advokatnævnet.

Informationsdeling fra myndighederne. [§ 143 a](#) giver rådet adgang til oplysninger fra domstolene, politiet, anklagemyndigheden, skattemyndighederne og Kriminalforsorgen, og pålægger i [stk. 3](#) en egentlig *pligt* til videregivelse, bl.a. når der mod en advokat indgives konkursbegæring eller begæring om konkurskarantæne, og når der rejses tiltale eller afsiges dom med påstand om frakendelse efter [§ 138](#) eller i straffesager med tilknytning til advokathvervet. [Rigsadvokatmeddelelsen om videregivelse af oplysninger i sager mod advokater mv. til Advokatrådet](#) udmønter reglerne for anklagemyndigheden og nævner som eksempler »sager om underslæb på klientkontoen, bedrageri mod klienter, stillingsmisbrug, uretmæssig kontakt med varetægtsfængslede og lignende«. Meddelelsen fremhæver desuden, at bestemmelsen ved **lov nr. 1553 af 12. december 2023** blev udvidet til alle offentlige myndigheder og til oplysninger om uetisk adfærd (disciplinærforhold), fx »utilbørlige ytringer mod anklageren, rettens personale, vidner eller andre aktører«, og tilfælde hvor »en advokat groft og åbenlyst handler i strid med sin klients interesser«. Formålet er ifølge meddelelsen bl.a., at rådet kan vurdere, om klientkontoen skal sættes under øjeblikkelig administration efter klientkontovedtægten, eller om der skal iværksættes spontant tilsyn eller revisorundersøgelse.

Advokatsamfundet og Advokatrådet er ikke en del af den offentlige forvaltning, men medlemmer, ansatte og kontaktpersoner er undergivet tavshedspligt efter [§ 143 b](#), jf. [straffelovens § 152](#) og §§ 152 c-152 f, og oplysningerne må kun anvendes i tilsynshvervet.

Hvidvask. Advokater er omfattet af [hvidvaskloven](#) ved bistand til bl.a. fast ejendom, virksomhedsoverdragelser og finansielle transaktioner, og tilsynet føres af Advokatrådet, jf. [§ 64](#). Underretningspligten i [§ 26](#) kan for medlemmer af Advokatsamfundet opfyldes ved underretning til Advokatsamfundets sekretariat, der uredigeret videresender til Hvidvasksekretariatet. Den centrale afvejning mod tavshedspligten findes i [§ 27](#):

Advokater er undtaget fra pligten i § 26 til at foretage underretning på baggrund af oplysninger, som disse modtager fra eller indhenter om en klient, i forbindelse med at advokaten fastslår den pågældende klients retsstilling eller forsvarer eller repræsenterer denne under eller i forbindelse med en retssag, herunder rådgiver om at indlede eller undgå et sagsanlæg.

Undtagelsen omfatter også sager ved Landsskatteretten og voldgift – men den bortfalder, hvis advokaten »ved eller burde vide, at klienten søger bistand med henblik på hvidvask eller finansiering af terrorisme«. Ved samleklientbankkonti gælder desuden en særlig pligt efter [§ 38 b](#) til at indhente og kontrollere identitetsoplysninger på midlernes reelle ejere og stille dem til rådighed for pengeinstituttet uden ugrundet ophold.

Afgrænsning mod ikke-advokater. Juridisk rådgivning uden for advokatområdet er reguleret af [bekendtgørelse om god skik for juridisk rådgivning](#), hvis § 2 spejler ordlyden i § 126, stk. 1 – men uden Advokatnævnets sanktionsapparat, uden klientkontovedtægten og uden den obligatoriske ansvarsforsikring og garanti.

LOV

[Hvidvaskloven § 26](#)[Hvidvaskloven § 27](#)[Hvidvaskloven § 38b](#)[Hvidvaskloven § 64](#)[Retsplejeloven § 143, stk. 2-8](#)[Retsplejeloven § 143a, stk. 1-3](#)[Retsplejeloven § 143b](#)PRAKSIS **Byretten** · Stadfæstelse af Advokatnævnets afgørelse om frakendelse af advokatbestalling indtil videre 27.03.2024

§ 15 Sammenfatning: hvor grænserne går

Praksis efterlader et forholdsvis klart billede af, hvornår advokatansvar aktualiseres, og hvordan de to spor spiller sammen.

På det disciplinære spor er normen dynamisk, men prøvelsen intensiv. Domstolene efterprøver Advokatnævnets afgørelser fuldt ud – også grovhedsvurderingen og sanktionsvalget – og bruger prøvelsen både til at nedjustere (bøde til irrettesættelse, [BS-21844/2020-FRB](#); nedsat bøde, [BS-1084/2024-OLR](#)) og til at lade sanktionen bortfalde, når standardens indhold ikke var afklaret ([BS-35382/2024-HJR](#) og [BS-46/2015-OLR](#)). Til gengæld er reaktionen hård, når advokaten modarbejder retsafgørelser, giver retten urigtige oplysninger, misbruger offentlige tilskudsordninger eller har en lang sanktionshistorik – så bevæger sagen sig fra bøde til frakendelse, jf. [BS-12694/2022-KBH](#) og [BS-20068/2023-HOL](#).

På det civilretlige spor er ansvarsgrundlaget sjældent det vanskelige. Rådgivningspligten er skærpet – også over for erfarne erhvervsklienter ([Sag 141/2014](#)) – og forbehold i et rådgivningsnotat frelser ikke, hvis advokaten har ignoreret konkrete faresignaler ([BS-20331/2022-HJR](#)). Til gengæld frifindes advokaten, når notatet faktisk beskrev risikoen og klienten selv brød forudsætningerne ([BS-30556/2021-KBH](#)).

Slagmarken er årsagssammenhængen og tabet. Klienten skal stilles som ved korrekt rådgivning – ikke bedre. Markedsudvikling og sædvanlige ejerudgifter kan ikke væltes over på advokaten ([Sag 49/2018](#)), fejl uden væsentlig indflydelse på forløbet bærer intet ansvar, og adækvansen kan begrænse et milliardkrav til en brøkdel. Omvendt lempes beviskravene, når fejlen er grov ([BS-40808/2019-HOL](#)).

Endelig er der de rene procesansvar, hvor advokaten hæfter personligt uden om forsikringsagens sædvanlige dynamik: [§ 319](#) ved pligtstridig opførsel og [§ 208, stk. 3](#) ved optræden som rettergangsfuldmægtig.

For den praktiske håndtering peger materialet på fire kritiske kontrolpunkter: **konflikttjekket** skal være systematisk og dokumenteret, **klientkontoen** skal afstemmes dagligt og aldrig bruges til dispositioner, advokaten ved har et undtagelsesformål, **fristerne** – både klientens materielle frister og advokatens egen 4-ugers frist efter [§ 147 d](#) – skal kalendersættes, og **rådgivningen** skal skriftliggøres med de forudsætninger og risici, klienten faktisk skal forholde sig til. Advokaters tavshedspligt behandles særskilt under [advokaters tavshedspligt](#), mandatsvigsmæssig håndtering af klientkontomidler under [mandatsvig](#), og bedrageri i advokatregi under [bedrageri](#).

LOV

[Retsplejelovent § 126, stk. 1](#)
[Retsplejelovent § 147c, stk. 1](#)
[Retsplejelovent § 147d, stk. 1, 2](#)
[Retsplejelovent § 208, stk. 3](#)
[Retsplejelovent § 319](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om KPMG Laws uafhængighed og overholdelse af god advokatskik	05.02.2025
	Højesteret · Bech-Bruun I/S erstatningsansvarlig for rådgivning i forbindelse med svindel med udbytteskat (cum/ex)	20.11.2023
	Højesteret · Højesterets fastlæggelse af erstatningsopgørelse ved mangelfuld advokatrådgivning om ejendomsstatus	29.11.2018
	Højesteret · Højesteretsdom om advokatansvar ved mangelfuld rådgivning om finansieringsrisiko ved køb af erhvervsejendom	25.08.2015
	Landsretten · Landsret nedsætter bøde til advokat for utilstrækkelig varetagelse af klients interesser i erstatningssag	23.05.2025
	Landsretten · Advokatnævnets kendelse om tilsidesættelse af god advokatskik - spørgsmål om sanktion	28.01.2016

Byretten · Frakendelse af advokatbesikkelse i et år for misbrug af regler om omkostningsgodtgørelse i skattesager	31.10.2025
Byretten · Advokatfirma frifundet for erstatningsansvar vedrørende rådgivning om skat af lystbåd	02.06.2025
Byretten · Stadfæstelse af Advokatnævnets afgørelse om frakendelse af advokatbestalling indtil videre	27.03.2024
Byretten · Ansat advokat groft tilsidesatte ikke god advokatskik ved forsinket genoptagelsesansøgning – bøde ændret til irrettesættelse	24.06.2022
Byretten · Sag om erstatningsudmåling efter ugyldig ophævelse af ejeraftale	19.11.2020

REFERENCE Lovgrundlag

6 paragraffer

Retsplejelovent § 126	stk. 1	Retsplejelovent § 127	
Retsplejelovent § 146	stk. 1	Retsplejelovent § 147c	stk. 1
Retsplejelovent § 147d	stk. 1	Retsplejelovent § 319	

MATERIALE Citerede afgørelser

45 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

17

27.03.2026	Ankesag afvist: Advokat uden møderet skal anmelde prøvesag inden ankefristens udløb	49962-2025
04.02.2026	Advokat erstatningsansvarlig for medvirken til kreditorsvig ved overførsel fra klientkonto	18297-2025
18.12.2025	Advokats hæftelse for omkostninger til syn og skøn ved optræden som rettergangsfuldmægtig	27162-2025
09.12.2025	Erstatningsansvar for advokat i forbindelse med mangelfuld advokatundersøgelse af seksuel chikane (A mod Advokat B)	17375-2025
07.05.2025	Højesterets dom om advokats tilsidesættelse af god advokatskik ved advokatundersøgelse af sexchikane	33382-2024
21.03.2025	Kendelse om advokats personlige ansvar for sagsomkostninger ved anke uden klients samtykke	11196-2023
05.02.2025	Højesterets dom om KPMG Laws uafhængighed og overholdelse af god advokatskik	7158-8603
20.11.2023	Bech-Bruun I/S erstatningsansvarlig for rådgivning i forbindelse med svindel med udbytteskat (cum/ex)	bs-20331-2022-hjr
11.08.2023	Højesterets stadfæstelse af salærfastsættelse til beskikket advokat ved fri proces	bs-14541-2023-hjr
14.07.2021	Vidnefritagelse for ikke-advokater i advokatselskaber: Højesterets fortolkning af retsplejelovens § 170	bs-6234-2021-hjr
15.03.2021	Udlæg i indestående på advokats klientkonto til dækning af skattegæld	65-2020
13.11.2020	Højesterets afklaring af betingelser for procesunderretning ved allerede forældede krav	167-2019

21.09.2020	Forældelse af erstatningskrav og advokatens erstatningsansvar ved passivitet over for forsikringsselskab	bs-28620-2019-hjr
29.11.2018	Højesterets fastlæggelse af erstatningsopgørelse ved mangelfuld advokatrådgivning om ejendomsstatus	49-2018
10.08.2018	Fransk advokat uden dansk prøve i retspleje havde ikke møderet for landsretten	36-2018
07.10.2015	Højesteret ændrer landsrettens kendelse: Advokat fritages for at afgive vidneforklaring i dødsboskiftesag	672-767
25.08.2015	Højesteretsdom om advokatansvar ved mangelfuld rådgivning om finansieringsrisiko ved køb af erhvervsejendom	141-2014
LANDSRET TEN · ANKEINSTANS		17
23.05.2025	Landsret nedsætter bøde til advokat for utilstrækkelig varetagelse af klients interesser i erstatningssag	10512-12393
01.04.2025	Stadfæstelse af Advokatnævnets afgørelser om "klientfiskeri" og manglende efterlevelse af retskendelse	10425-12275
12.02.2025	Stadfæstelse af disciplinærbøder for utilbørlig henvendelse til modparts forældre i samværssag	10424-12274
11.12.2024	Advokats erstatningsansvar for sagsanlæg uden procesfuldmagt – Østre Landsret stadfæster	10677-12661
02.12.2024	Afslag på ombesikkelse af forsvarer grundet risiko for interessekonflikt i sag om organiseret kriminalitet	S-3194-24
23.06.2021	Advokatfirma dømt for interessekonflikt i udbyttesag – salær bortfalder	1701-2042
24.05.2019	Kendelse om beskikkelse af forsvarer i sag om bandekonflikt	5484-6571
28.01.2016	Advokatnævnets kendelse om tilsidesættelse af god advokatskik - spørgsmål om sanktion	23-23
16.04.2015	Afslag på beskikkelse af forsvarer grundet interessekonflikt i sag om menneskehandel mellem medsagte søskende	S-892-15
24.02.2015	Tre års fængsel til advokat for millionunderslæb og grov overtrædelse af bogføringsloven	S-3567-13
22.12.2014	Stadfæstelse af afslag på aktindsigt i sag om god advokatskik	1611-1943
05.11.2013	Tilbagekaldelse af forsvarerbeskikkelse grundet interessekonflikt og tidligere repræsentation af medtiltalte	1694-2035
03.07.2013	Landsrettens kendelse om forsvarerbeskikkelse ved potentielle interessekonflikter	1735-2077
12.07.2012	Advokat dømt for groft underslæb af klientmidler og permanent frakendelse af advokatbestalling	SS 18442/2012
01.12.2009	Prøvelse af Advokatnævnets kendelse vedrørende tilsidesættelse af god advokatskik	281-322
27.10.2009	Vestre Landsret: Advokatfirma ikke berettiget til fuldt salær grundet interessekonflikt	6896-8283

22.05.2007	Stadfæstelse af Advokatnævnets kendelse om tilsidesættelse af god advokatskik vedrørende rådgivning om retshjælpforsikring og salær	4823-5810
BYRETTEEN · FØRSTE INSTANS		11
02.02.2026	Stadfæstelse af bøde til advokat for brud på god advokatskik ved videregivelse af forligsoplysninger	10484-12358
31.10.2025	Frakendelse af advokatbesikkelse i et år for misbrug af regler om omkostningsgodtgørelse i skattesager	10396-12234
02.06.2025	Advokatfirma frifundet for erstatningsansvar vedrørende rådgivning om skat af lystbåd	9689-11310
22.05.2024	Stadfæstelse af Advokatnævnets bøder til advokat for klientfiskeri og uretmæssig tilbageholdelse af sagsakter	10377-12207
27.03.2024	Stadfæstelse af Advokatnævnets afgørelse om frakendelse af advokatbestalling indtil videre	5440-6523
28.06.2023	Advokat idømt erstatningsansvar for at anlægge retssag uden procesfuldmagt – 492.812 kr. i erstatning	10536-12427
30.01.2023	Frifindelse i sag om erstatningsansvar for advokat ved udbetaling af klientmidler	9417-10946
24.06.2022	Ansæt advokat groft tilsidesatte ikke god advokatskik ved forsinket genoptagelsesansøgning – bøde ændret til irrettesættelse	10901-14025
25.06.2021	Advokats sag om formildelse af Advokatnævnets bøde afvist på grund af overskredet søgsmålsfrist	10901-14026
19.11.2020	Sag om erstatningsudmåling efter ugyldig ophævelse af ejeraftale	1118-1343
08.12.2006	Erstatningsansvar for advokatfirma efter manglende budafgivelse ved tvangsauktion	6142-7359